

Yleis- ja vatsaelinkirurgian poliklinikka

Potilasohje Eksote

PTD – KATETRIN HOITO-OHJE

PTD -katetri on ihon ja maksan läpi laitettu katetri, joka menee sappiteiden kautta ohutsuoleen. Katetrin tarkoituksena on saada sappineste virtaamaan esteettä ruoansulatuskanavaan. Mikäli katetria ei ole saatu ohutsuoleen, se on jätetty sappiteihin ja siihen on yhdistetty keräilypussi, johon sappineste valuu.

KATETRIN HOITO

Auki pysymisen vuoksi katetria on huuhdeltava 3–4 kertaa viikossa 20ml:lla keittosuolaa.

Huuhtelua varten tarvitsette:

- steriilin kertakäyttöruiskun
- keittosuolaa
- korkin
- sidetaitoksia ja teippiä tai katetrin kiinnityssidoksen (Niko-Drain Fix).

Katetrin hoito ja huuhtelu opetetaan Teille ja tarvittaessa omaisillenne osastolla jo ennen kuin kotiudutte.

KATETRIN HUUHTELU

- Ottakaa pöydälle valmiiksi keittosuola, ruisku ja varakorkki
- peskää kädet saippualla ja kuivatkaa ne huolellisesti
- ottakaa keittosuolaa ruiskuun ja asettakaa ruisku suojapaperiin odottamaan käyttöä
- avatkaa katetrin korkki kiertämällä, älkää koskettako katetrin ja korkin yhtymäkohtaa
- asettakaa korkki pöydälle ”puhtaasti” yhtymäkohta ylöspäin
- asettakaa ruisku katetriin
- avatkaa hana
- työntäkää keittosuola reippaasti katetrin sisään
- jos tuntuu kipua, odotelkaa hetki ja jatkakaa huuhtelua kivun mentyä ohi
- jos kipua tuntuu toistuvasti, ottakaa yhteys teitä hoitaneeseen yksikköön
- sulkekaa hana
- ottakaa ruisku irti katetrin
- asettakaa vanha korkki katetrin päähän, samaa korkkia voitte käyttää 3–4 pv
- jos korkki kaatuu pöydälle tai putoaa esimerkiksi lattialle, ottakaa uusi puhdas korkki tilalle
- mikäli teillä on keräilypussi katetrin päässä, sulkekaa hana ja ottakaa pussi väliletkuineen pois huuhtelun ajaksi
- asettakaa väliletku ja pussi ”puhtaasti” esimerkiksi pöydän reunalle
- samaa väliletkua ja hanaa voitte käyttää viikon ajan.

Yleis- ja vatsaelinkirurgian poliklinikka

KATETRIN JUUREN JA IHON HOITO

Hyvässä hoitotilanteessa katetrin juuri on kuiva eikä ihoaukosta tule mitään erityistä. Kun käynte suihkussa, saa katetrin juurtakin suihkuttaa aivan normaalisti. Jos haluatte, voitte pitää katetrin juuressa puhdasta sideharsotaitosta, joka on vaihdettava puhtaaseen päivittäin. Katetrin kiinnityssidos vaihdetaan tarvittaessa.

Jos katetrin juuri on kostea ja siitä erittyy nestettä, suihkuttakaa ihoa vähintään kerran päivässä ja pitäkää sideharsotaitosta katetrin juurella imemässä erityistä.

VÄLINEIDEN HANKINTA

Välineitä saatte mukaanne osastolta ja jatkossa kotisairaanhoidosta. Voitte kysyä niitä myös omasta terveyskeskuksesta.

MUUTA HUOMIOITAVAA

Voitte liikkua normaaliin tapaan ulkona ja sisällä, sekä tehdä tavallisia töitä ja askareita yleiskuntonne sallimissa rajoissa. Uiminen ja kylpeminen eivät ole suositeltavia, saunassa voitte kuitenkin käydä.

Mikäli teillä tulee sappineste keräilypussiin, runsas juominen on tärkeää. Välttäkää rasvaisia ruokia. Ruokailusta saatte tarkemmat ohjeet teitä hoitavalta osastolta.

Katetrin hoitovälineet voi hävittää tavallisten roskien mukana.

Olkaa varovainen, ettei katetri tartu kiinni esimerkiksi nappeihin tai joudu kiristyksiin ja irtoa.

Teidän tulee ottaa yhteyttä hoitavaan yksikköön, jos ilmenee ongelmia, kuten

- katetrin juuresta valuu runsaasti sappinestettä
- teille nousee kuumetta
- iho kellastuu tai keltaisuus pahenee
- katetria huuhdeltaessa huuhteluneste valuu iholle katetrin juuresta
- keittosuola ei mene katetrin sisään
- teille tulee kovaa kipua.

Tarvittaessa voitte ottaa yhteyttä teitä hoitaneeseen yksikköön tai jättää soittopyynnön kirurgian poliklinikan sairaanhoitajalle ma – pe klo 8.00 – 15.00 puh. (05) 352 6000.